11/06/2023

Ευαγγελικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Αγίων Πάντων

/ Ορθόδοξες Προβολές

Κυριακή των Αγίων Πάντων, Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Μτθ. ί 32-33, 37-38, ίθ 27-30 (11-06-2023)

Πρωτότυπο Κείμενο

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὅστις δ᾽ ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους

κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Νεοελληνική Απόδοση

Είπε ο Κύριος στους μαθητές Του : «Όποιος ομολογήσει μπροστά στους ανθρώπους ότι ανήκει σ’ εμένα, θα τον αναγνωρίσω κι εγώ για δικόν μου μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου. Όποιος όμως με απαρνηθεί μπροστά στους ανθρώπους, θα τον απαρνηθώ κι εγώ μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου». «Όποιος αγαπάει τον πατέρα του ή τη μάνα του παραπάνω από μένα, δεν είναι άξιος για μαθητής μου. Κι όποιος αγαπάει το γιο του ή τη θυγατέρα του παραπάνω από μένα, δεν είναι άξιος για μαθητής μου. Επίσης όποιος δεν παίρνει το σταυρό του και δε με ακολουθεί, δεν είναι άξιος για μαθητής μου. Μίλησε τότε ο Πέτρος και του είπε: «Να, εμείς αφήσαμε τα πάντα και σε ακολουθήσαμε. Τι θα γίνει μ’ εμάς;» Κι ο Ιησούς τους απάντησε: «Σας βεβαιώνω πως εσείς που με ακολουθήσατε, όταν θα καθίσει ο Υιός του Ανθρώπου στο μεγαλόπρεπο θρόνο του, στον καινούριο κόσμο, θα καθίσετε κι εσείς σε δώδεκα θρόνους, για να κρίνετε τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ. Κι όποιος άφησε σπίτια ή αδερφούς ή αδερφές ή πατέρα ή μητέρα ή γυναίκα ή παιδιά ή χωράφια για χάρη μου, θα πάρει εκατό φορές περισσότερα και θα κληρονομήσει την αιώνια ζωή. Πολλοί θα βρεθούν από πρώτοι τελευταίοι, κι άλλοι από τελευταίοι πρώτοι».

Σχολιασμός

Κυριακή των Αγίων Πάντων σήμερα και η Εκκλησία μας προβάλλει διάφορα χωρία από το κατά Ματθαίο Ευαγγέλιο που αποτελούν την ευαγγελική περικοπή που αναφέρεται στην ομολογία της Πίστεως του Ιησού Χριστού και στις συνθήκες που μας οδηγούν στην αγιότητα. Ξεκινώντας ο Κύριος μας λέει ότι όποιος θα με ομολογήσει μπροστά στους ανθρώπους θα τον αναγνωρίσω και εγώ για δικό μου μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου. Όποιος όμως με αρνηθεί θα τον αρνηθώ και εγώ μπροστά στον ουράνιο Πατέρα μου. Αυτός που αγαπά τον πατέρα και την μητέρα του περισσότερο από μένα δεν είναι άξιος για μαθητής μου. Ακόμη όποιος δεν παίρνει το σταυρό του και δεν με ακολουθεί δεν είναι άξιος για μαθητής μου. Τότε παίρνει το λόγο ο Απόστολος Πέτρος και του λέει: «να εμείς αφήσαμε τα πάντα και σε ακολουθήσαμε, τι θα γίνει με μας;» Και ο Χριστός του απαντά: «σας βεβαιώνω ότι εσείς που με ακολουθήσατε, όταν ο υιός του ανθρώπου καθίσει στον θρόνο της δόξης του, στον καινούργιο κόσμο, θα καθίσετε και εσείς σε δώδεκα θρόνους για να κρίνετε τις δώδεκα φυλές του Ισραήλ. Και όποιος άφησε σπίτια ή

αδελφούς ή αδελφές ή πατέρα ή μητέρα ή γυναίκα ή παιδιά ή χωράφια για χάρη μου, θα πάρει εκατό φορές περισσότερα και θα κληρονομήσει την αιώνια ζωή. Πολλοί από αυτούς που είναι πρώτοι θα βρεθούν τελευταίοι και άλλοι από τελευταίοι θα βρεθούν πρώτοι».

Η εορτή των Αγίων Πάντων συναντάται για πρώτη φορά γύρω στο 373 από τον Άγιο Εφραίμ ως εορτή στη μνήμη των μαρτύρων όλης της οικουμένης. Κατά τον Δ΄ αιώνα ο ιερός Χρυσόστομος εκφωνεί στην Κωνσταντινούπολη ομιλία στην εορτή πάντων των μαρτύρων της οικουμένης όπου μας πληροφορεί ότι η εορτή αυτή τελείτο την πρώτη Κυριακή μετά την Πεντηκοστή. Κατά τον 6ον αιώνα η εορτή αυτή προσλαμβάνει γενικότερο χαρακτήρα και περιλαμβάνει« την των απανταχού της οικουμένης εν Ασία, Λιβύη και Ευρώπη, βορρά τε και Νότο Αγίων Πάντων» κατά το συναξαριστή. Είχε έτσι ως στόχο να περιλάβει όλους τους αγίους γνωστούς αλλά και αγνώστους οι οποίοι ετελειώθησαν και παρέμειναν άγνωστοι μέχρι ο Κύριος να τους φανερώσει .

Η Κυριακή των Αγίων Πάντων αποτελεί το τέλος της περιόδου του Πεντηκοσταρίου που ξεκίνησε την Αγία και Μεγάλη Κυριακή του Πάσχα. Ακολουθεί την Κυριακή της Πεντηκοστής με την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος, έτσι ώστε να μας δείξει τους καρπούς του Αγίου Πνεύματος που είναι η αγιότητα. Όλο αυτό το πλήθος των Αγίων μας αποδεικνύει το έργο της Εκκλησίας η οποία λειτουργεί ως εργαστήρι αγιότητας. Η σύσταση της εορτής αυτής θέλει να μας δείξει ότι όλοι οι Άγιοι των εποχών αγωνίστηκαν για τον ίδιο σκοπό να φθάσουν, να ενωθούν με τον Χριστό.

Οι προϋποθέσεις για την ένωση μας με τον Χριστό μας τις λέει ξεκάθαρα ο ίδιος ο Χριστός μέσα από σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα. Πρώτη προϋπόθεση αποτελεί η ομολογία του Χριστού ενώπιων των ανθρώπων έτσι ώστε να τους ομολογήσει και αυτός ενώπιον του Θεού Πατέρα. Η ομολογία του Χριστού ως Υιού του Θεού και Σωτήρα του Κόσμου πρέπει να ομολογείται χωρίς φόβο, αλλά με παρρησία μπροστά στους αιρετικούς αλλά και σε όσους την αρνούνται. Βλέπουμε πολλούς ανθρώπους να δηλώνουν Χριστιανοί και να ακολουθούν τον Χριστιανισμό. Όταν όμως βρεθούν κάποια στιγμή και πρέπει να ομολογήσουν το Χριστό τότε σκέφτονται τι αντίκτυπο μπορεί να έχει αυτό στη προσωπική τους ζωή και προσπαθούν να γίνουν διαλλακτικοί. Μέσα από τη ζωή των Αγίων της Εκκλησίας τόσο κατά την αρχαία εποχή αλλά και πρόσφατα βλέπουμε ότι η ομολογία του Χριστού συνεπαγόταν διωγμό, φυλάκιση, εξορία και πολλές φορές θάνατο. Εντούτοις όμως ομολογούσαν τον Χριστό με πίστη χωρίς να σκέφτονται τις συνέπειες που θα έχει στη ζωή τους η ομολογία αυτή προσβλέποντας στη μέλλουσα και αιώνια ζωή που χαρίζει ο Χριστός.

Δεύτερη προϋπόθεση αποτελεί η συμπεριφορά του πιστού χριστιανού στη σχέση που πρέπει να έχει μεταξύ των γονέων και των παιδιών του και του Χριστού. Ο Χριστός μας τονίζει ότι αυτός που αγαπά πατέρα ή μητέρα, γιο ή θυγατέρα περισσότερο από μένα δεν είναι άξιος για μαθητής μου. Η αγάπη προς τα προσφιλή μας πρόσωπα δεν πρέπει να υπερβαίνει με κανένα τρόπο την αγάπη μας προς τον Θεό. Θα μπορούσε κάποιος εδώ να πει ο Χριστός μας θέλει να μην αγαπάμε τους γονείς, τα παιδιά, τους γνωστούς μας; Η απάντηση είναι όχι. Αυτό που θέλει να μας τονίσει ο Χριστός λέγοντας αυτά είναι ότι η αγάπη προς το Θεό πρέπει να είναι το παν για μας και να μην υπεισέρχεται κάτω από το ανθρώπινο συναίσθημα. Ο Χριστός μας τονίζει μέσα από τις Δέκα Εντολές:« τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου».

Μέσα από την Καινή Διαθήκη μας προτρέπει εκτός από την αγάπη που οφείλουμε προς τους δικούς μας να αγαπούμε και τους εχθρούς μας. Ας μην ξεχνούμε το βασικότερο νόημα που μας διδάσκει η Καινή Διαθήκη ότι η αγάπη αποτελεί τη μεγαλύτερη από όλες τις αρετές. Πρέπει λοιπόν να ιεραρχήσουμε τις αξίες μας στη ζωή και να μην αφήνουμε κανένα ανθρώπινο δεσμό να στέκεται εμπόδιο μπροστά στην αγάπη για το Χριστό. Ας έχουμε υπόψη μας η αγάπη που εκφράζεται μέσα από τον κόσμο αποτελεί σταγόνα στον ωκεανό μπροστά στην αγάπη του Θεού ο οποίος αποτελεί την πηγή της αγάπης.

Τρίτη προϋπόθεση αποτελεί ο Σταυρός που καλείται ο καθένας μας να σηκώσει στη ζωή του. Όταν λέμε για το Σταυρό δεν πρέπει κατ΄ανάγκη να είναι ο Σταυρός

του μαρτυρίου εφόσον δεν το επιβάλουν ορισμένες ιστορικές συγκυρίες. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως αν βρεθούμε σε τέτοιες συνθήκες θα προτιμήσουμε την άρνηση του Χριστού παρά το Σταυρό και το θάνατο. Σήμερα οι πιστοί καλούνται να σηκώσουν το Σταυρό της ομολογίας της πίστεως του Χριστού μπροστά στις διάφορες μορφές απιστίας που συναντούν μπροστά τους. Όποιοι προχωρούν στη ζωή τους με βάση τις χριστιανικές αρχές συναντούν την έχθρα του κόσμου που θέλει να ζει με βάση το κοσμικό φρόνιμα σηκώνοντας έτσι το σταυρό εναντίον της αμαρτίας. Αλλά και καθένας από μας σε κάποια φάση της ζωής του θα κληθεί να σηκώσει το σταυρό των θλίψεων και βασάνων της ζωής. Ο κάθε πιστός φαίνεται αν σηκώνει το σταυρό του και ακολουθεί το Χριστό όταν βρεθεί στο δρόμο του Σταυρού.

Συνεχίζοντας ο Χριστός απαντά στην ερώτηση του Αποστόλου Πέτρου που τον ρωτά εμείς που τα αφήσαμε όλα και σε ακολουθήσαμε, τι θα κερδίσουμε Και ο Χριστός του απαντά ότι θα καθίσουν μαζί του σε θρόνους κατά την τελική κρίση του κόσμου για να κρίνουν τις 12 φυλές του Ισραήλ. Στους υπόλοιπους που ακολουθούν το Χριστό υπόσχεται ότι θα κληρονομήσουν την αιώνια ζωή και θα λάβουν εκατονταπλασίονα ότι άφησαν εδώ στην επίγεια ζωή για χάρη του. Μέσα από αυτό φανερώνεται η εμπιστοσύνη που καλείται να δείξει ο κάθε άνθρωπος ξεχωριστά προς τα όσα του υπόσχεται ο Χριστός. Η λήψη των θείων δωρεών σε όσους ακολουθούν το Χριστό δεν περιορίζεται μόνο στα αιώνια αγαθά αλλά ξεκινά από αυτήν εδώ τη ζωή.

Μέσα από την πλούσια υμνογραφία της Εκκλησίας που αναφέρεται στη σημερινή εορτή αποτυπώνονται με θαυμάσιο τρόπο όλα αυτά που μας αναφέρει το Ευαγγελικό ανάγνωσμα. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα τροπάρια των αίνων του δ’ ήχου: «Τους αγίους ο Κύριος τους εν γη εθαυμάστωσε τα αυτού γαρ στίγματα και παθήματα εν τη σαρκί ανεδέξαντο, εν τούτοις κοσμούμενοι και ταις θείαις καλλοναίς προφανώς αναθέμενοι• ούς υμνήσωμεν, ως αμάραντα άνθη, ως αστέρας απλανείς της Εκκλησίας ως εθελόθυτα θύματα».

«Συν προφήταις απόστολοι συν οσίοις διδάσκαλοι, συν ιερομάρτυσι πάντες δίκαιοι και γυναικών αι αθλήσασαι και πόθω ασκήσασαι, των αγίων ή πληθύςκαι δικαίων τα τάγματα ευφημείσθωσαν ιεραίς μελωδίαις, ως της άνω βασιλείας κληρονόμοι, ως Παραδείσου οικήτορες». « Οι την γην ουρανώσαντες, αρετών εν φαιδρότητι, οι Χριστού τον θάνατον μιμησάμενοι, αθανασίας την πρόξενον οδόν οι βαδίσαντες οι τα πάθη των βροτών χειρουργία της χάριτος εκκαθάραντες, οι εν όλω τω κόσμω ομοψύχως εναθλήσαντες γενναίως, ανευφημείσθωσαν μάρτυρες».

Το Ευαγγελικό ανάγνωσμα της Εορτής των Αγίων Πάντων μας καλεί να ακολουθήσουμε το δρόμο της αγιότητας. Η αγιότητα σήμερα σε πολλούς φαντάζει

σαν μια κατάσταση ανέφικτη από εμάς η μια κατάσταση που υπήρχε σε παλιές εποχές. Αυτό όμως είναι λανθασμένο και εμείς σήμερα έχουμε τη δυνατότητα να φθάσουμε στην αγιότητα αφού αυτή αποτελεί δώρο του Αγίου Πνεύματος. Αυτό που χρειάζεται να κάνουμε είναι να είμαστε και να συμμετέχουμε στη ζωή της Εκκλησίας προετοιμάζοντας τον εαυτό μας μα δεχθεί τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Οι Άγιοι Πάντες αποτελούν παράδειγμα και ελπίδα για την δική μας Αγιότητα. Αμήν.